

JARULAINEN 2007

Suunniteltua toimintaa vuodelle 2008

Kevät

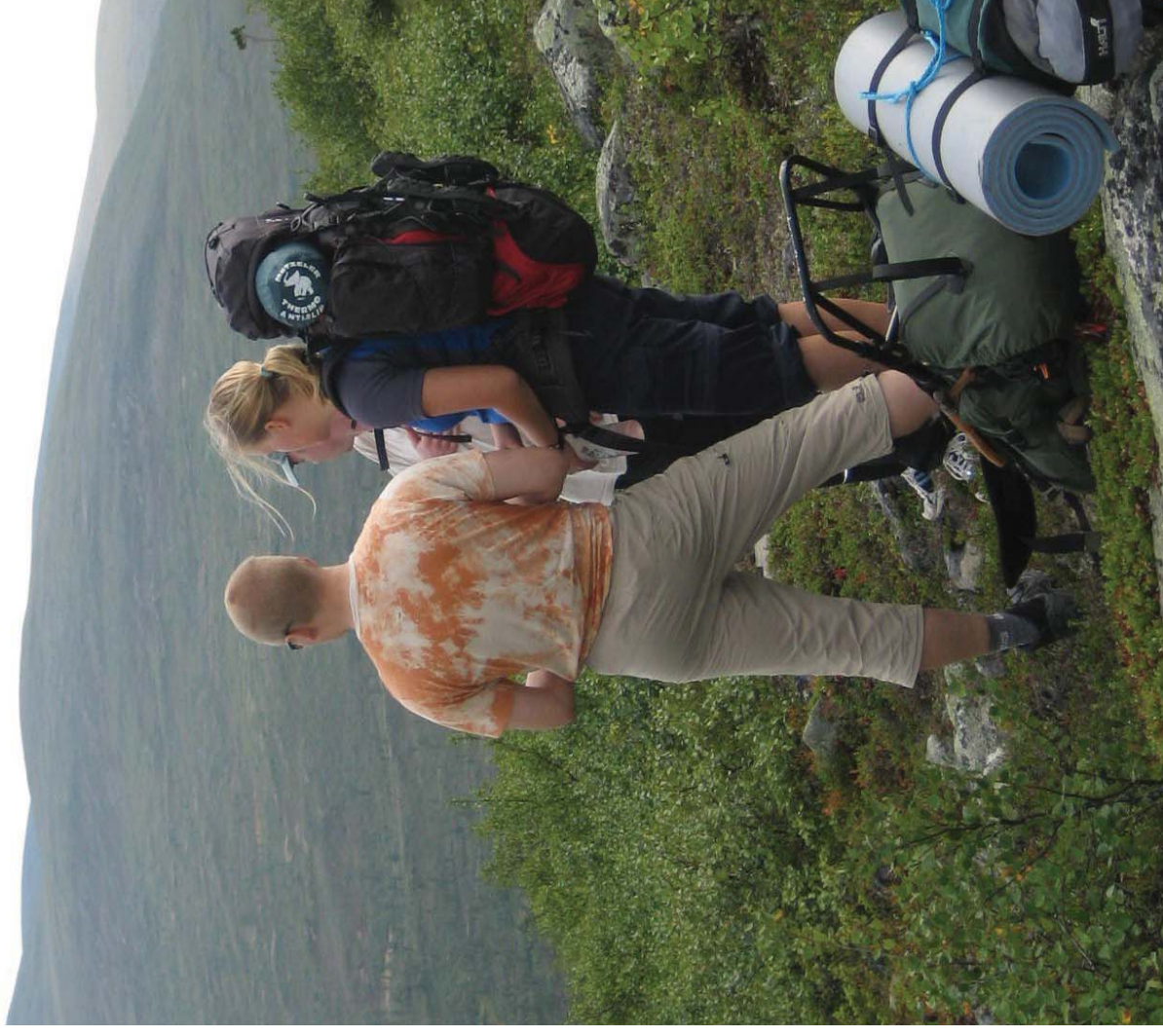
Lihaskuntopäivä
SnowSurvival
SRA hankikisat
Ampumahiihto kilpailut
ORUP:n partiotaitokilpailu
Pesäpallopelejä JARU vs JRU

Syksy

Ampumasuunnistus
Padasjoen ammuntaviikonloppu
Ja paljon muuta...

Hallitus ottaa mielellään vastaan hyviä ehdotuksia tulevaan toimintaan liittyen, jos sinulla on hyvä idea, niin ota yhteyttä!
Yhteystiedot löydät yhdistyksen nettisivuilta.

www.jarury.fi

Yhdistys

Jaru ry toimii poliittisesti sitoutumattomana, aatteellisena sekä toiminnallisena yhdistyksenä pääasiassa Jyväskylän korkeakoulupuopiskelijoiden keskuudessa. Suomen valtakunnan turvallisuutta edistävää toimintaa tukien, sekä kehittäen opiskelijoiden reserviläistoimintaa sotilasarvoon tai arvoittomuuteen katsomatta.

Ammuntaa - Kertausharjoituksia - Excursioita - Seminaareja
 - Partiolikilpailuja - Saunailtoja - Liikuntaa - Koulutusta -
 Tapahtumia - Tempauksia

PÄÄTOIMITTAJA TOIMITTAJAT

Lauri Lehtoviita
 Mikko Laitinen
 Janne Kekäläinen
 Timo Vuojolainen
 Ville Haapasaaari
 Kosti Kuokkanen
 Iso-P

INTERNET-OSOITE

www.jarury.fi

Mikä ihmeen SRA?

SRA eli Sovellettu Reserviläisammunta on toiminnallista ammuntaa jonka päämääränä on ylläpitää ja kehittää reserviläisten käytännön ampumaitoa. Laji poikkeaa melkoisesti perinteisistä kouluammuntalajeista, ja muistuttaakin joissain määrin Puolustusvoimista tuttua kissanpolkuammuntaa.

Pääsääntöisesti ammunta suoritetaan pistoolilla sekä reserviläiskiväärillä, mutta isommissa kilpailuissa on rasteja myös haulikolle ja tarkka-ampujan kiväärille. Yleisimmin käytetyt kaliberit ovat pistoolille 9mm ja kiväärille 7.62x39 sekä .223.

Kuinka pääsen lajiin mukaan?

Kaikilla jäsenillä on mahdollisuus käydä maanantaisin KSA:n radalla Laukaasissa ampumassa 18:00 – 21:00. Paikalla on useimmiten kokeneita ampujia jotka neuvovat mielellään.

Jos kuitenkin olet ampunut viimeksi armeijassa, taikka et koskaan aikaisemmin, niin on parempi että otat etukäteen yhteyttä ja ilmaiset kiinnostuksesi.

JARUlla on käytössään Glock 17-pistooli (9mm) sekä Saiga-reserviläiskivääri (7.62x39). Nämä aseet ovat olemassa juuri sen takia, että ammunnasta kiinnostuneet pääsevät tutustumaan lajiin ennen omien aseiden hankintaa.

SRA-Hankikisat 2007

Jo perinteeksi muodostunut ”Hankikisa” järjestettiin JARUn voimin jälleen Lauantaina 24.2.2007 Korpilahden ampumaradalla. Kilpailijoita paikalle eksi 31, enempää käytännössä ei olisi mahtunutkaan mukaan. Kilpailu käytiin perinteisesti hyvässä hengessä ja jälleen myöskin upeassa, joskin viileässä, kevätsäässä. Ja tottakai, saatiin kilpailijat myöskin paremmuusjärjestykseen. Jo tuttuun tapaan JARU:n Marko Rasi voitti kokonaiskilpailun:

Kokonaiskilpailu sekä samalla avoin-sarja:

1. Marko Rasi	AVOIN	100,00%
2. Kai Porras	AVOIN	92,73%
3. Marko Juka	AVOIN	91,56%

Vakio

1. Mika Mäkinen	VAKIO	75,75%
2. Mika Lehtinen	VAKIO	72,80%
3. Petri Knuutinen	VAKIO	70,33%

Y-50

1. Teuvo Kuoppala	AVOIN	66,40%
2. Seppo Lindholm	VAKIO	43,87%
3. Esko Jarve	AVOIN	28,42%

Pääkirjoitus	4
Kuka surffaa Jarun purkissa?	5
Elämyksiä paratiisissa	8
Talvijotos 2007	12
Orup ry:n Venäjän excursio 1.-4.9.	17
Tali-Ihantala 1944	32
Viidensadan projekti	35
SRA-hankikisat 2007	42

Tervehdys!

Kädessäsi on Jarun uunituore jäsenlehti, Jarulainen. Lehden sisältö muodostuu pääosin yhdistyksen viime aikojen toiminnan pohjalta, joten lukaisemalla läpyskän kannesta kanteen on hyvä tilaisuus saada hiukan parempi kuva yhdistyksestäme.

Vuoden 2007 toiminta on ollut edellisvuosien tapaan aktiivista, mutta toki tapahtumiin mahtuisi lisäksi väkeä paikalle. Tavoitteemme on luonnollisesti kehittyä jatkuvasti, joten mikäli Sinulla on palautetta Jarulle, niin käythän kertomassa sen yhdistyksen kotisivujen, www.jarury.fi, kautta.

Eräs parhaimmista tavoista yhdistyksen kehittämiseksi on laittaa aikansa eläneet kehityksen jarrut kiertoon ja antaa tilaa uusille tuulille. Niinpä nyt onkin aika omalta osaltani kiittää kaikkia jäseniä kuluneista kahdesta vuodesta ja vetäytyä vuoden lopussa puheenjohtajan tehtävistä takavasemmalle.

Toivottavasti tämä Jarulainen antaa sinulle entistä paremman kuvan yhdistyksen toiminnasta ja saa yhä useammat jäsenet paikan päälle tutustumaan Jarun toimintaan!

*Jaru ry:n puheenjohtaja
Lauri Lehtoviita*

vielä muutama lipas ja etenkin paljon patruunoita. Lopuksi vielä kiitos Jumi-kuulalle, jonka asiantuntemusta ja konsultointia tarvittiin taas kerran.

Projekti valmis ja ennätysajassa

ISO-P

Kirjoittaja on ampunut Sovellettua reserviläisammuntaa sekä kivääri-, haulikko- ja pistooliprakticalia vuodesta 2003. Myöhemmin harrastus on laajentunut myös asetekniikkaan. Iso-P on mm. JARU ry:n (evp-ammuntavastaava) sekä Toiminta-ampujat ry:n jäsen.

Kysymyksiä Iso-P:lle voi esittää toiminta-ampujien foorumilla:

www.toiminta-ampujat.fi

tai sähköpostilla: isop@toiminta-ampujat.fi

Jumikuulan rautalankavirityksistä poikeyten rajoitin etu- ja jälkivetoa hitsaamalla. Näin rajoittimet pysyvät varmasti paikallaan ja tämä lisää osaltaan taas varmatoimisuutta. Emme myöskään virittäneet laukaisua aivan viimeiseen asti vaan jätimme virepintoihin hieman enemmän ristikkäisyyttä. Jotta liipaisimen jousia ja liipaisinvastusta saatiin kevennetyä, Jumi kiillotti lisäksi iskuvasaran disconnectoriin vastaavan pinnan.

AK:n laukaisukoneistot ovat mitoituksiltaan vaihtelevia, joten lopputuloksetkin vaihtelevat. Tämän Saigan laukaisusta tuli kotikonstein aivan kelyollinen nollakustannuksilla.

Perä ja hihnalenkki

Aseen omistajan toivomuksena oli nimenomaan, että Saigaan vaihdettaisiin AR15:n kuusiaseantoinen M4-tyylinen säätöperä. Tällä kertaa peräadapteria ei hitsattu aseeseen laatuikkoon, vaan käytettiin Black Jack Buffersin valmistamaa adapteria. Vaikka adapteri onkin muovista, tuntuu se käytössä yllättävän tukevalla. Samalla ostettiin Rock River Armsin valmistama perä ja Red Star Armsin lippaansalpaan kiinnitettävä lisäosa. Peräadapteri, lippaansalpa ja perä maksoivat yhteensä n. 120€.

Adapterin asentaminen oli kohtalaisen helppoa ja vaati ainoastaan pientä viilaamista. Itselleni perä nousee tällä adapterilla liian korkealle avotähtäimillä ampumista varten, mutta aseeseen omistajalle perä on juuri oikealla korkeudella. Tämä kannattaa muistaa ja tehdä ase sen mukaan, mikä sopii itselle ja tuntuu itsestä parhaalta.

Tein lisäksi taktisen hihnalenkkin leikkaamalla teräspuutkesta ohuen kiekon, halkaisemalla tämän ja hitsaamalla kiinni peräpuutken metalliseen aluslevyyn. Taktisen hihnalenkkin kustannukset olivat siis 0€.

Lopuksi

Toivottavasti tällä artikkelilla tuli todistettua, että SRA-harrastuksen aloittaminen ei vaadi suuria rahallisia panostuksia (budjetti ylittyi vain parilla kymppillä). AR15:n perän olisi voinut aivan hyvin jättää projektista pois ja silloin olisi kyseessä ollut jo ”neljänsadan projekti.” Hintaa olisi voinut olla vieläkin huokeampi, jos ase olisi hankittu käytettynä. Luonnollisesti kivääriin tarvitaan

Kuka surffaa Jarun purkissa?

Teksti: Mikko Laitinen

Jarun [www-](http://www.jaru.fi) sivut olivat pitkään yliopiston ATK-keskuksen hoivissa. Eräänä kauniina päivänä kuitenkin tuli sieltä potkut ilman mitään ennakkovaroituksen sanaa, ellei huhuheitte lasketa. Kummallisinta kyllä oli että esimerkiksi osakunnat saivat luvan uusille sivuille, mutta syytä mikä erottaa Jyväskylässä Jarun yhdistyksenä osakunnista ei kyllä lopulta saatu. Kiertelyitä ja kaarteluita kylläkin riitti. Nimeäkin meinattiin jo vaihtaa ”jäähkөөn tässä sanomatta”-osakunnaksi.

Ongelma päätettiin kuitenkin ratkaista rahalla ja hankkia yhdistykselle oma domain. Koska yritysten oikeudet ajavat yhdistysten yli, ja vaikka www.jaru.fi osoite ei varsinaisessa käytössä olekaan vaikka yritys rekisterissä onkin päädyttiin lopulta domainiin www.jarury.fi.

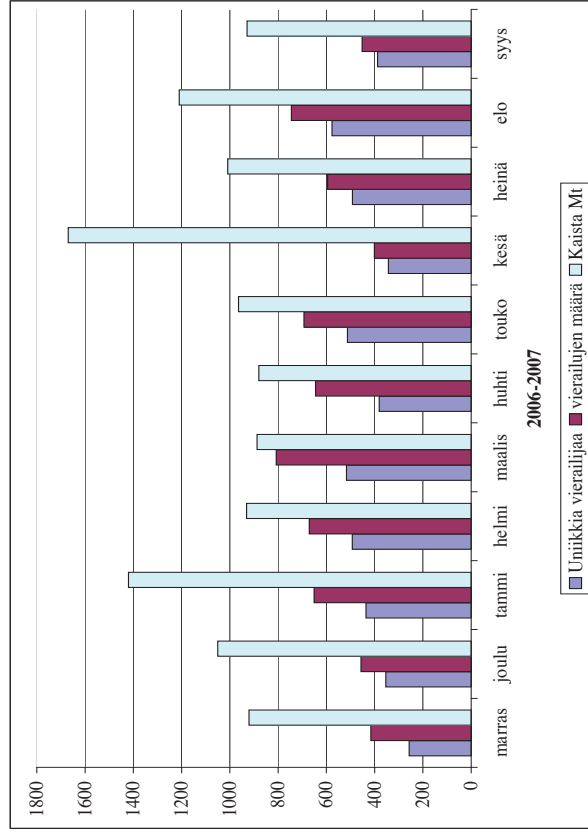
Kotisivut aukesivat kuukauden pimennön jälkeen 1.11.2006 jonka jälkeen ne ovat toimineet normaalisti.

Kerä sitten sivuilla oikein käy? Vuoden 2007 aikana on sivuilla käyty ainakin 15 Euroopan maasta ja muutamasta kauempaakin, kuitenkin niin että 80% käytetystä kaistasta on mennyt varmuudella kotimaahan.

Sivuilla kävijät vierailijoiden kirjo ylittää joka kuukausi Jarun jäsenmäärän (noin 200) selvästi. Ja hienoisena trendinä voisi kuvitella olevan että sivuilla jo käyneet ovat ruvenneet käymään sivuilla yhä säännöllisemmin. Selaimista kuitenkin Firefox pitää kiistatonta ykkössijaa.

Ylivoimaisesti eniten sivuilla käydään katsomassa kuvia, joihin sivujen osalta onkin tarkoituksella panostettu. Kuvan voimaan luotetaan Jarunkin markinointiosastolla. Kaistaa kuvien katselu vie kaikista liikenteestä noin 40%. Seuraavaksi eniten kaistaa vievät videotiedostot (30%) joiden jälkeen tulevat pdf-tiedostot (20%). Vanhat Jarulaiset—lehdet siis kelpaavat yhä!

Ajankohdat, jolloin sivuilla käydään ei noudata aivan internetin ruuhkahuippuja, joskin aallonpohja osuu suunnilleen yksin koko Suomen liikenteen kanssa. Viikonpäivä ei puolestaan vaikuta juuri lainkaan ja myös viikonloppuna on liikenteen taso vakio. Tämä poikkeaa selvästi koko Suomen liikenteestä, sillä viikonloppuisin on yleensä selvästi hiljaisempaa. Keskimääräinen jarulainen siis istuu kotona myös viikonloput ja kuluttaa yhdistyksen kaistaa myös lauantai-iltana. – Vai olikohan väärä johtopäätös sittenkin, tämähän olikin vain tilasto!

Kävijät www.jarulay.fi –osoitteessa sivujen aukeamisesta lähtien.

Bufferi kiinnitettynä rekyylijoussenkaraan.

Laukaisu

Tämän Saigan laukaisukoneistossa oli myös lukonsalpa. Mielenkiintoista salpasta oli, että se jätti lukon niin eteen, että uuden lippaan lataaminen ei onnistuisi. Oman Saigan luistilla salpa toimi normaalisti ja projektiaseen luistista olikin jäänyt yksi koneistus tekemättä. Koska ase en omistaja ei salpaa käyttänyt, päätimme ottaa sen kokonaan laukaisukoneistosta pois. Tällä tavoin ase en laatikossa on vähemmän osia keräämässä likaa ja aiheuttamassa häiriöitä eikä salpa myöskään painanut enää ammuttaessa liipasinsormea.

Eruvetoa rajoittava hitsi ympyröitynä. Tässä laukaisukoneistossa oli valmiina jälkivetoa rajoittava osa, jota vielä parantelin niin, että jälkivetoa ei ole käytännössä lainkaan.

Viimeistelynä lisäimme Jumin kanssa aseeseen vielä Red Star Armsin viivun lippaansalpaan.

Muokattu lippaansalpa

Syöttöramppi

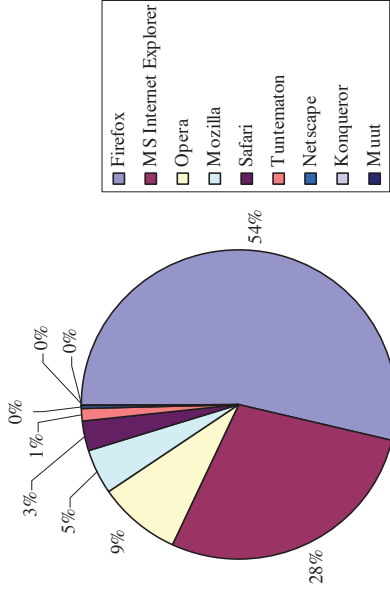
Bufferi

Luistibufferin tein kumista, jota käytetään käsittäkseni turvekuljettimen hihnojen kaavareissa. Tein bufferista laatikkoa kapeamman, jotta bufferi ei laajentuessaan rasita laatikkoa. Bufferi toimii hyvin ja tekee rekyylistä miellyttävemmän, estäessään luistin suoran osumisen laatikon takaosaan ja siitä syntyvän metallisen kolauksen.

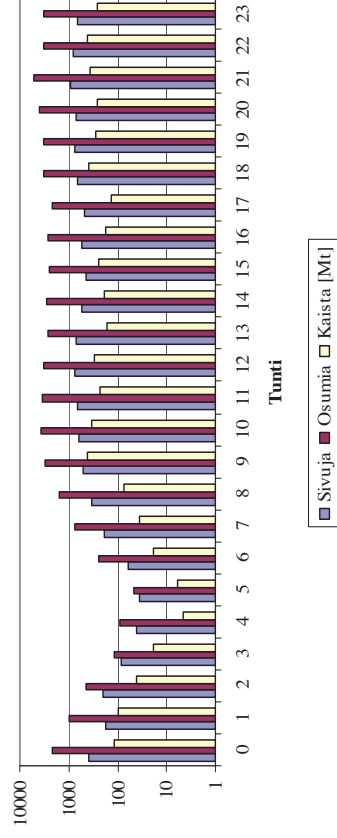
Bufferistakaan ei tullut kustannuksia, koska kumia saatiin iso laatta lahjoituksena projektiaseen omistajalta.

Vaihdin

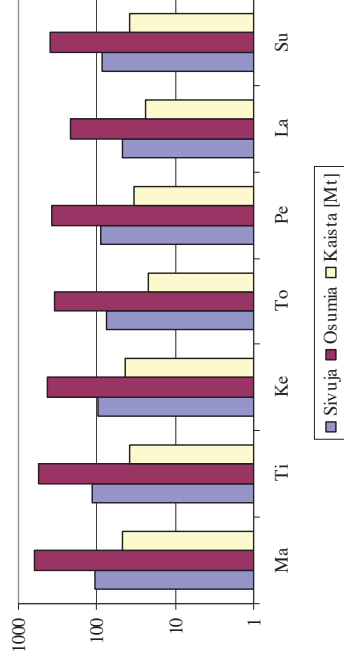
SRA:ssa tarvitaan nopeaa varmistuksen poistoa ja laitoimme Saigan vaihtimeen Jumin kehittämän äärimmäisen yksinkertaisen lisäosan. Pultista sorvattiin holkki, joka kiinnitettiin vaihtimeen popniitillä. Jumi jätti tapin tarkoituksella hieman pitkäksi, jotta aseensa omistaja voi viilata sen mieleisensä pituiseksi. Tämän erittäin taktisen osan hinta oli myös käytännössä 0€.

Millä jarulaiset surffaa.

Vuorokauden aika, jolloin jarun sivuilla kyristellään.

Viikonpäivän vaikutus sivuilla käymiseen.

Elämyksiä paratiisissa

Janne Kekäläinen (Jaru ry:n liikuntavastaava)

Tämä on kertomus matkasta sivistyksen ulkopuolelle. Matkalle lähdettiin hetken mielijohteesta muutaman viikon varoitusajalla kahden pariskunnan voimin. Partiomme sissipariskunta (tai rajajääkärisellinen, jos tarkkoja ollaan) antoi ohjeita meille vähemmän kokeneille ja sytytti pitkään kyteneen kipinän erämatkailun suhteen. Luvassa olisi noin 70 kilometrin ja neljän päivän vaellus Suomen toiseksi suurimman kansallisuiston, Urho Kekkosen kansallisuiston, erämaaosassa.

13.8.

Lähdimme liikkeelle sunnuntaiaamuna puoli seitsemältä Outokummusta, Pohjois-Karjalasta. Matka alkoi nelihenkisen seurueen kyytiin keräilyllä ja navigaattorin viittelyllä, tarkoituksena selvittää johonkin aikaan illasta UKK:n kansallisuistoon Saariselälle ja majoittua Aittajärven rannalla. Kaksitoistatuntisella automatkalla ajoimme melkein porokolarin, nautimme vielä viime hetkellä sivistyksestä rovaniemeläisessä pitsapaikassa ja totesimme, että navigaattori yritti ajattaa meitä moottorikelkkareittiä pitkin. Aittajärvi kuitenkin löytyi ajettuamme 30 kilometriä huonokuntoista soratietä kännyköiden ja radioiden

Itäksalainen AK74-suujarru ja kierreadapteri

Kierreadapteri kiinnitetty piippuun

Suujarru paikallaan

Koska sivilisoitun Saigan lippaan etureuna on korkeampi, se toimii samalla syöttörampina, joka ohjaa patruunan lippaasta patruunapesään. Vakiolippaan etureuna on matalampi, joten muutoksessa tarvitsee tehdä erillinen syöttöramppi patruunapesän etupuolelle. Syöttöramppeja on varmasti niin monta kuin niiden tekijäkin, olen nähnyt ruuvilla kiinnitettyjä AK:n alkuperäisosa ja erilaisia hitsausvirityksiä sekä jopa yhden kuumaalimalla tehdyn version. Itse halkaisin pätäkä putkea ja hitsasin sen aseeseen kiinni. Lopputulos oli sellainen mikä tuli, mutta kuitenkin toimiva.

Alkuperäinen piipunsuu

1/2" x 28tpi kierre ja vastamutteri

Seuraavaksi sovitettiin kaikki osat yhteen ja saatiin Saigan tyyliin sopiva suujarru. Olisi ollut myös mahdollista hankkia siviilisoimattoman Saigan etu-tähtäimen jalka, jossa olisi ollut valmiina kierre suujarrua varten. Projektia- seen ratkaisu on kuitenkin siinä mielessä parempi, että nyt aseessa voi käyttää molemmilla kierteilillä olevia jarruja. Toinen vaihtoehto 1/2" x 28tpi -kierteelle olisi ollut esim. 14x1mm, mutta 1/2" x 28tpi:n kierteesä on mahdollista käyttää AR15:n jarruja (porattuna suuremmalle kaliiperille), joita löytyy jälkivalmis- teina huomattava valikoima.

Kierteet ja vastamutteri maksoivat 45€, suujarru n. 25€ ja kierreadapterin hinta neuvoteltiin Jumin kanssa sopivaksi.

Lipasmodifikaatio

Seuraavaksi oli vuorossa lipasmodifikaatio, jotta Saigassa pystyttäisiin käyt- tämään vakioita AK:n lippaita. Ensimmäiseksi lippaansalppaa hiottiin ja näin AK:n lipas saatiin sopimaan paikalleen.

kuuluvuusalueiden ulkopuolelle. Auto sai levätä neljä päivää, sillä seuraavana aamuna alkoi patikointi paratiisiin!

14.8.

Ensimmäinen vaelluspäivä alkoi vesistön ylityksellä. Kahlauspaikeilla vesi ylettyi vain vähän matkaa säärtä ylös ja jalat kuivattuamme totesimme yhtei- sesti, että metsikössä on melko tylsää. Päätimme valita näköalareitin tunturi- en päällä ja pian olimmekin jo kiipeämässä kohti puurajaa. Oman sijainnin määrittämisessäkin tapahtunut virhe tuli pian esille, kun ihmettelimme miksi kauempana reitti nousi yhä yleemmäksi, vaikka meidän piti jo olla tämän en- simmäisen matalan tunturin huipulla. Upeiden maisemien siivittämänä lähes- tyimme osatavoitettamme, Sarviojan autiotupaa. Laskeutuessamme alas joki- laaksoon taivas muuttui tummemmaksi ja täydellisellä ajoituksella, noin kah- den-kolmensadan metrin päässä mökistä, taivas repesi. Siispä jäimme sisälle syömään ja majoittumaan suojaan sateelta. Ensimmäisen päivän alkuverrytte- lylle kertyi matkaa reilut kymmenisen kilometriä.

15.8.

Toiseen päivään lähdimme varhain aamulla rennoin mielin tietämättä, et- tä seuraavat 13 tuntia menisivät tunturien rinteitä kävellessä. Sarviojalta seu- rasimme joen varrta nousten vähitellen ylöspäin. Pääsimme toiseen retkemme pääkohteista noin viiden kilometrin patikoinnin jälkeen. Paratiisikuru on ni- mensä mukaisesti paratiisi karujen ja kivikkoisten rinteiden välissä. Upea ve- siputous tuo lisää täysin kirkasta vettä niiryyn keskellä olevaan lampeen. Söim- me ja täytimme pulloit raikkaalla tunturipuron vedellä, sillä seuraavaan reiluun kymmeneen kilometriin ei vettä todennäköisesti löytyisi. Nousimme Paratii- sikurun jyrkkää rinnettä ylös kohti Pirunporttia, kahden huipun välistä so- laa, jossa odotti valtava louhikko ihmisenkokoisine kivineen. Ilman haaverei- ta toiselle puolelle päästyämme kuului keulamieheltä uutisia: ”Hyvä uutinen,

seuraava tavoite näkyy jo. Huono uutinen, se on tuolla horisontissa siintävän maston juurella. Matkaa linnuntietä noin 10 km.” Toinen pääkohteemme oli vuorossa vielä samana päivänä – Sokosti. Sokosti on alueen korkein tunturi, ja sen huipulla tosiaanakin on paikan ainoa gsm-tukiasema niille, joiden täytyy ehdottomasti pysyä yhteydessä ulkomaailmaan. Kolmen matalamman tunturirin ja useiden tuntien jälkeen saavuimme Sokostille, ja kiipeäminen louhikkoista rinnettä pitkin alkoi. Huipulta avautuva hieno maisema oli kyllä uustaruksen arvoinen. Valon ja varjon leikkisessä pilvien liikkeiden mukaisesti alhaalla olevissa metsissä aloitimme laskeutumisen kohti Luirojärven rantaa ja saanaa! Viimeiset viisi kilometriä tuntuivat yhtä pitkältä kuin koko päivän aiempi matka yhteensä. Vihdoin löysimme järven rantaan mökille, jonne olivat majoittuneet monet muutkin. Saunominen päätti rankimman ja mielestäni parhaimman päivän, jonka jälkeen kömmimme väsyneinä, mutta onnellisina makuupusseihimme. Aamulla ei olisi kiire mihinkään.

16.8.

Puolenpäivän aikoihin liikkeelle selvitryämme matka suuntautui kohti aiempaa matalampia maastoja. Vaelluksen kliimaksi oli koettu edellisenä päivänä ja tästä alkoi oikeastaan vähitellen paluu kohti sivistystä. Kohtasimme matkalla hiekkadyynejä ja Lapin soita, loppupäivästä nousimme jälleen ylempääksi tuntureihin ihastelemaan maisemia porojen sekaan. Allekirjoittaneen polvi alkoi vihoitella Sarviojaa jälleen lähestyessämme, mutta onneksi tahti voitiin pitää sopivan rauhallisena. Majoituimme siis samassa paikassa, josta olimme lähteneet edellisen päivän aamuna – paluumatkalla vain käytimme huomattavasti suurempaa reittiä. Sarviojalle oli tällä kertaa löytänyt tiensä mm. seurue, jonka bernhandilainen kanto itse ruokansa. Sen kokoinen koira kyllä jo tarvitseekin puolen rinkallisen verran muonaa mukaan.

17.8.

Viidensadan projekti

- Saiga SRA:n vakioaluokkaan

Teksti ja kuvat: Iso-P

Aloitteleva SRA-ampuja toimitti ”sivilisoitudun” Saiga M3:n toiminta-ampujien lepakkoluolaan. Toiveen a oli, että aseesta tehtäisiin kilpailukykyinen kivääri SRA:n piirittason kisoihin. Kustannuksiltaan projektiin piti maksaa korkeintaan viisisataa euroa, josta alkupepäisen asennosuus oli 320€. Projektissa korostettiin edullisen hinnan lisäksi toimintavarmuutta sekä toimivia ja yksinkertaisia ratkaisuja.

Suujaaru

Saigan piipunsuussa ei ollut kiertettä eikä aseessa ollut myöskään suujaaru. Piipunsuun kierteytystä varten Saiga lähetettiin aseepälle, joka teki piippuun ½”x28tpi kierteen. Kierre on siis sama kierre kuin AR15-kivääreissä.

Seuraavaksi hankittiin itäsaksalainen AK74-suujaaru. Porasimme varmuuden vuoksi jarrun reiät 10mm:n kokoisiksi. Jarrun kierre oli 24x1,5mm, joten seuraavaksi tarvittiin kierreadapteri. Tässä auttoi (kuren koko projektissakin) salaperäinen herra Jumikuula loihimalla sorvillaan sopivan adapterin.

sa kuluneen näköisinä. Päivän muuta antia oli yhteiskuva ohjaaja Åke Lindmanin kanssa.

Kolmantena kuvauspäivänä saimmekin olla monessa kohtauksessa mukana. Teimme jatkokohtauksen edellispäivän peräntymiselle, sekä neljä erilaista kohtausta, joissa jv:llä oli polkupyörät. Ensimmäinen piti kiinnittää reppu ja vilitti oikeaoppisesti ja harjoitella hieman ajoa. Tässä vaiheessa olin melko kiittollinen, että olin saanut kiväärin konepistoolin tai pikakivääri sijaista. Etenkin pikakiväärin kanssa pyöräily näytti melko hankalalta.

Kuvauksissa oli paljon odottelua, epäätöisyyttä tulevasta ohjelmasta, maastoruokailua, huono palkka, eli ihan niinkuin intissä. Intissä oli kuitenkin parempi catering. Kokonaisuudessaan avustajakokemus oli kuitenkin mainio. Oli mukava nähdä miten elokuvaa tehdään ja mielenkiinnolla odotan erityisesti miltä ne kohtaukset näyttävät missä itse olin mukana. Jos minut haluaa bongata elokuvasta, niin olen sen peräntyvän sotilaan takana, joka vilkaisee palavaa T-34:ää.

”Vasemmalta: Jani Kallio, Rami Sihvo, Kosti Kuokkanen, Åke Lindman, Janne Lehtinen, Pekka Koskelo. Kuvaaja: tuntematon Ruotuväen sotilas”

Viimeinen etappi, itselleni se tuskaisin. Jo aamulla polvi oli jumissa ja kiipu paheni luonnollisesti matkaa taittaessa. Kolmen ottamani Buranan vaikutuksen ollessa lähes huomaamaton jaoimme kantamuksia uudelleen. Olo alkoi helpottaa vajaasta kymmenestä kilosta eroon päästyäni. Vähitellen kipuun tui niin, ettei sitä enää huomannutkaan. (Jo kaksi vuorokautta myöhemmin olin kotiseudulla melontajotostelemassa lääkityksen avulla.) Reitimme kulki tällä kertaa jokivarsia pitkin. Joutuimme yrittämään vain yhden matalahkon harjanteen. Pian olimmekin tutuissa ensimmäisen päivän maastoissa ja Aittajärvi kimalteli kauempana. Kahlattuamme Suomujoen yli pystyimme telat viimeistä kertaa ja jopa yksi porokin tuli katselemaan vaelluksensa päättäneitä retkeläisiä muutaman kymmenen metrin päähän.

18.8.

Perjantaaamu ja kotiinlähtö. Aamupalan jälkeen heitimme tavarat autoon ja suuntasimme korvesta kohti nelostietä. Ainoan pidemmän pysähdyksen teimme Kuusamossa, kun kävimme herkuttelemassa hampurilaisilla. Kotona olimme hyvissä ajoin illalla, jotta kolme neljäosaa porukasta ehti valmistautumaan lauantaan olleeseen päivän mittaiseen melontajotokseen.

Talvijotos 2007

- Cutilus Paperiuksen Tissiposkien voittokulku

Teksti: Lauri Lehtoviita

Kuvat: CPT

Oripää, 9. - 11. 3. 2007.

Partio: Aku Lindström, Antti Haapalainen, Krister Häll ja Lauri Lehtoviita. (Saku Liehu oli loikannut kilpailevan Prima Intenzionen leipiin, nielelemään tappion karvasta kalkkia.)

Jarulaista partioita ei talvijotoksella ollut nähty sitten vuoden 2003, kiitos tällöin matkassa olleen partion jäsenten kertomien kauhutarinoiden. Kevät-talvella 2007 historian lehdet olivat kuitenkin havisseet jo tarpeeksi kauan ja kauheat muistot olivat kultauruneet kauniiksi.

Asetelmat talviseen jotosteluun olivat partiomme kannalta vähintäänkin arveluttavat, joten päätimme olla lokaamatta syysjotoksella 2006 maineeseen nostettua Jarun nimeä. Tuolloinhan jaimme harmitavasti toisella sijalle, häviten A-sarjan voiton niukasti parilla pisteellä. Näin ollen päätimme nimeätä partiomme Suuren Valkoisen Metsästäjän, Cutilus Paperiuksen mukaan, joka aikoinaan tappoi luodilla teeren ja haulilla toisen. Jostain käsittämättömästä syystä komea nimeimme herätti kummastusta Oriveteläisen alkuperäisväestön keskuudessa.

H-hetki koitti perjantaina illan jo hämärtyessä ja partiomme suuntasi Ori-veden metsiin. Matkaan sai lähtyä suksilla taikka ilman. Pikaisen tilannear-

hän metässä olleen näköä vaatteisiin. Avustajia valui koko ajan paikalle lisää ja kun meidät oli varustettu kului ensimmäinen aamupäivä lähinnä muiden varustautumista seurattessa.

Viimein oli ryhmämme vuoro siirtyä kuvauspaikalle. Emme oikein tienneet, mitä kuvauspaikalle tohtii ottaa mukaan, niin emme sitten ottaneet mitään omia vaatteita tai kameroita. Olisi pitänyt. Ensimmäinen kuvauspäivä oli melkoisen kylmä, eikä annettu reikäinen aluspaita juuri lämmittänyt kesätakin alla. Sen lisäksi, maskeeraajat kävivät vähän väliä kastelemassa ja kuraamassa meitä tulevaa kohtausa varten. Kyseisen kohtauksen kuvaus siirtyi lopulta seuraavaan päivään. Pääsimme kuitenkin 1. päivänä yhteen kohtaukseen mukaan. Kohtauksessa Sturmi nousee mäkeä ylös ja sen perässä juoksee jalkaväki, joka lopulta levittäytyy vaunun tasalle molemmille sivuille. Harjoittelimme kohtausa kahdesti siten, että vaunua mallinsi maasturi. Sitten tuli oikean kuvauksen vuoro ja maasturin tilalle ajoi yli 60-vuotias Sturm rynnäkkörytkki. Meidän oli edettävä heti vaunun perässä ja saimme varoituksen, että jos vaunu alkaa kin valua taaksepäin, niin hypätkää äkkiä alta pois. Miltei heti tämän jälkeen vaunu poltti bensaa pakoputkessa ja päästi melkoisen pamauksen. Arvatenkin kaikki säikähti melkoisesti. Siitäkin huolimatta kohtaus saatiin kerralla purkkiin. Niinkuin miltei kaikki kohtaukset, mikä ehkä hieman yllätti.

Vaikkei 1. päivänä osallistuttu muihin kohtauksiin, oli ulkona värjötely vinynt kaikki voimat. Yöpymispaikkamme piti olla aluksi pj-teltoa, mutta lopulta tuotantoyhtiö ei saanut meille teltoa järjestymään ja saimme nukkua edellämainitussa hallissa. Koska edeltävä yö oli mennyt valvoessa, ei unta hainnut patkakaan se, että vieressä viimeisteltiin mm. panssarikauhujen valuja äänekkäillä kuivaajilla.

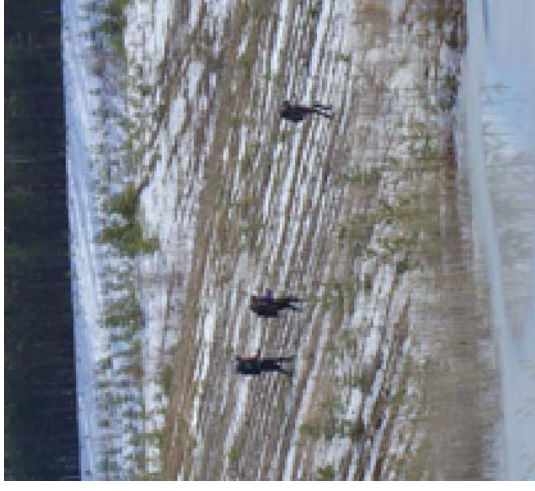
Herätys oli ennen kuutta ja samantien samat kuraiset, tarkoituksella hie- man liian pienet varusteet ylle. Lisää kuraa vaatteisiin, naamaan ja käsiin ja sitten kyyti kuvauspaikalle. Nyt ymmärsimme ottaa taukovaatteet, kamerat yms. rensselit mukaan. Päiväkin oli jo paljon lämpimämpi, eikä meidän kastre- lu enää juuri harmittanut. 2. päivänä olimme kohtauksessa, jossa n. 40 avusta- jaa etenee rivintapaisesti rynnäköiden kohti vihollista. Kohtauksessa oli myös varsinaisia näyttelijöitä, stuntmiehiä ja räjähdyksiä - Amerikan meininkiä siis. Päivän toinen kohtaus kuvattiin tiellä, jossa suomalaiset joukot perääntyvät taistelusta. Kaksi Sturmia ajoi vieressä ja jv:n piti marssia väsyneen ja taistelus-

Tali-Ihantala 1944

Teksti: Kosti Kuokkanen

7.12. ilmestyy ensi-iltoihin elokuva Tali-Ihantala 1944. Elokuvan kuvaukset alkoivat kesällä -06 ja kuvauksiin etsittiin avustajia aina JARU:n sähköpostilistoja myöten. Yksin olisi tuskin tullut avustajaksi lähdeyttä, mutta eräästä peliporukasta (kyllicki.fi) saimme kasaan 9 innokasta avustajaa, joten tutussa porukassa oli avustajaksi helppo lähteä.

vion perusteella totesimme että lumettomassa soramontussa hiihtäminen on kävelemistä huonompi etenemistapa, joten sivakat saivat jäädä. Noin puolet partioista kuitenkin otti sukset alleen, ilmeisesti lähinnä perimnesyistä. Perjantain noin kymmenen kilometrin verryttely sisälsi seitsemän rastia: ensiapua, hiihtohinausta moottorikelkan perässä, ammuntaa ja patruunoiden, aseiden sekä asioiden tunnistelua. Sulkeisrastilla selvisi ettei Tissiposkista ole ainakaan paraatiporukaksi.

Hiihtäjillä pitoa riittää

Yövyin edeltävän yön kahden muun avustajan luona Tampereella. Kaik-
kia jännitti edessä olevat kuvaukset sen verran, että unet jäivät olemattomiin.
Nukkumisen sijaan valmistauduimme katsomalla mm. The Beast of war ni-
misen taidepläjäyksen. Meidän oli määrä saapua kuvauspaikalle Parolaan 6.6,
klo 6, johon saavuimmekin hyvissä ajoin. Kuvauksien tukikohtana oli käytös-
sä Parolan vanhan sotilaskodin lähellä oleva halli, joka oli täynnä rekvisiittaa:
vaatteita, panssarinyrkkäjä, kasapanoksia ja kaikkea sällää, mitä ikinä sotaelo-
kuvan kuvauksissa voi kuvitella tarvitsevan. Viimeistään tässä vaiheessa omat
fiilikset nousivat kattoon. Olimme paikalla miltei ensimmäisinä, joten pääsim-
me myös ensimmäisinä puunattavaksi avustamiskuntoon. Armeijan harmaat
päälle, jalkarävit ja saappaat jalkaan, hiustenleikkuu, sekä naaman ja käsien li-
kaus. Välillä käytiin ohjatusti ulkona pyörimässä mudassa, että saataisiin vä-

Lauantaiaamun valjetessa odotti iloinen yllätys: olimme neljäntenä, vain
neljä pistettä johtavaa Prima Intenzionea jäljessä. Tästä oli hyvä painaa leukaa
rintaan ja suunnata kohti uusia pettymyksiä. Lauantaiaamun neljä ensimmäis-
tä rastia nimittäin menivät osaltamme täysin penkin alle, hannän huippuna
vangin turvatarkastus, jossa pelletyksi menneen suorituksen lisäksi onnistut-
tiin leikkisän sanailun ansiosta suuttuttamaan rastin valvoja. Loppuputulos 2/10
pistettä.

Kun pohjakosketus oli saatu, niin onneksi alaspäin ei enää päässyt. Jatkossa
rastien aiheet siirtyivät kasvien tunnistamisesta Tissiposkien kannalta parem-

paan suuntaan, eli ammuntaan, miinojen asenteluun ja rakenteluun, viestiväliseisiin ja ongelmien ratkaisutehtäviin. Näistä uljas joukkomme takoihin kerta toisensa jälkeen korkeimpia pisteitä. Lämpökameralla leikkiminen oli myöskin partiomme jäsenten mieleen. Aamun notkahduksesta noustiin lopulta piikki-paikalle, piste Sakun partion edelle. Yö vietettiin jälleen räntä/lumisateessa, onneksi sattui vähän reikiä sisältävä laavukangas(=kevytpeite) matkaan. Vaikka elohoopa tippui yöllä vain muutaman asteen pakkasen puolelle, niin makuupussiin sijoitetut muutamat ylimääräiset kymmit lämmittivät kummasti sekä kehoa että mieltä. Päivän aikana kilometrejä tuli mittariin kolmisenkymmentä ja uni maittoi joka ukolle.

Cuutilus Paperiuksen Tissiposket: Krister, Aku, Antri ja Lauri

Sunnuntaina jotosteltiin enää perinteinen peninkulman matka takaisin lähtöpaikalle. Rasteja järjestäjät olivat jaksaneet kyhätä pyhäpäivän ratoksi vielä kiitettävät kymmenen. Ammunnat menivät jälleen nappiin ja jopa tulenjohtokin sujui kun ymmärsi heittävä käsisuuntakehällä vesilintua ja katsella koordinaatit suoraan kartalta. Sotavangin kuulustelukin meni kohtuullises-

pienen kukka-asetelman suomalaisten sankarivainajien muistomerkillä. Hetki oli luonnollisesti herkkä.

Paluumatka

Ihantalasta suuntasimme Viipuriin, ja edelleen kohti Vaalimaan raja-asemaa. Matkalla Aimo kertaili Viipurin taistelujen kulkua, ja kaupungin menetykseen johtaneita tekijöitä kesäkuussa 1944.

Viipurissa nautimme lounaan pyöreän tornin ravintolassa, itse tein vielä pikavisiitin Viipurin kauppahalliin, jossa piraattikenkien myyjä huuteli minulle le tarjouksiaan, vastasin myyjälle: *ettei ole aikaa nyt* – kaveri vastasi minulle takaisin: *kyllä, on aitoa nahkaa*.. Näin Venäjän pölyt pyyhittiin lopullisesti harteilta – paluumatka rakkaaseen koti-Suomeen saattoi alkaa.

Lähteet:

- Omat + Ville H:n muistelot reissumme varrelta
- Munakukulla 1944 taistelleen JR57:n veteraani Pauli Halmeen haastattelu, Vaajakoski 24.10.2007
- S-postikirjeenvaihto ORUP ry:n toiminnanjohtaja, Elisa Kotamäki 24.10.2007
- Väitrit Palat: Ratkaisun hetkiä Suomen kohtalonvuosilta 1939-1945, toim. Anssi Vuoremaa 2006
- Web-kirjallisuuslähteet oman muistelun tueksi:
 - <http://www.mannerheim-line.com/summakyla/sk16.htm>
 - http://www.veteraanienperinto.fi/suomi/Kertomukset/sotilas/sotilas/jatkosota/huoria_johtajia_munakukulan_tai.htm
 - http://www.ekopoltoaine.fi/Kuhlmeij_index/Suurhyokkays.htm
 - http://fi.wikipedia.org/wiki/Kuutersel%C3%A4n_taitelu
 - http://fi.wikipedia.org/wiki/Suomen_panssaridivisioona
 - <http://vanhanaikainen.blogit.kauppalehti.fi/tag/historia/page/2/>
 - <http://jrseiska.net/3taistel/siiranmaki.html>
 - <http://www.bs.fi/artikkelit/Siiranm%C3%A4ki+pelasti+vet%C3%A4ytyv%C3%A44++joukot/1076153145167>
 - <http://fi.wikipedia.org/wiki/Siiranm%C3%A4ki>
 - <http://www.virtuaalipilots.fi/feature/photoreports/tall-ihantala60v/>

jälleen vertaansa vailla – saimme hieman käsitystä alueen taisteluiden mittasuhteista:

Tali-Ihantalan suurtaisteluun osallistui n. 50 000 suomalaista ja 150 000 venäläistä sotilasta.. Jotakin esimerkiksi suomalaisten panssaritorjunnan ja saksalaisen Lento-osasto Kuhlmeyn tehokkuudesta kertoo se, että pelkästään suomalaisen IV AK:n alueella Länsi-Kannaksella ja Tali-Ihantalassa venäläiset menettivät koko sen panssarikalustonsa, 600 vaunua, joka heillä oli ollut käytössään suurhyökkäyksen alkaessa Karjalan kannaksella.

Leningradin Rintama keskeytti 12.7.1944 tällä suunnalla hyökänneen venäläisen 21. Armeijan hyökkäyksen ja alkoi siirtää joukkojaan Saksan vastaiselle rintamalle. Suomalaisten torjuntavoitto Tali-Ihantalassa oli tosiasia.

Hiljainen hetki Ihantalassa

Koska meillä oli matkaseurueessamme mukana teologiksi opiskeleva re-serviläisneitonen, pidimme sateisella Ihantalan muistomerkillä lyhyen kenttä-hartauden, jonka pääätteksi Ville H ja matkanjohtajamme kävivät laskemassa

ti, kuren myöskin tulipalon sammuttaminen. Ensiapurastiin järjestäjät olivat saaneet mukavasti potkua tekoveren käytöllä. Pioneerirasteista aikatulilangan käpistely sujui, mutta pioneeripuoseeri Aku herkistyy edelleen lähes kyyneliin kuullessaan sanan MIINANAUHA. Kolmen raavaan soturin repiessä narun toisesta päästä pettivät kaikkien paitsi yhden telamiinan solmut. Seurauksena tästä ainokainen telamiina sai elämänsä kyytiä narun jatkona, muiden miinonjen maatessa kasassa kuusen juurella. Partiomme puolestaan makasi nauruun pakahdumaisillaan toisen kuusen juurella ja rastihenkilökunta tarkkaili tilannetta vedet silmissä turvallisen välimatkan päästä.

Jos tällä karrrta määrällä ei osaa perille niin on syytä pysyä kotona... Takana olevassa tönössä oli mielenkiintoinen ammuttarasti.

Moisista suoritteista huolimatta sunnuntai meni kokonaisuudessaan par-tioltamme loistavasti ja saimmekin repäistyä lähes parinkymmenen pisteen eron toiseksi tulleeseen Prima Intenzioneen, jotka tosin katsoivat parhaaksi olla käymättä erällä kymmenen pisteen arvoisen rastilla... Kokonaisuutena jotos yllätti keveydellään, odotimme kaikki hyvinkin rankkaa tapahtumaa. Tosin

tulevana vuonna talvijotos järjestetään Kuopiossa ja Sakun partiossa kisaillut KRU:n Simo Jääskeläinen lupasi että Savossa fyysisyyttä riittää. Kuopiosta voi odottaa löytävänsä maaliskuussa reilusti luntakin, toisin kuin Orivedeltä viime talvena: ilman suksia pärjäsi hyvin koko reissun. Partiomme koostumus oli kerrankin kohdallaan, sillä joukossa oli yksi pioneeri, yksi jääkäri ja pari tiedustelijaa. Näin osaamista löytyi vähän joka osa-alueelta, kuten jotoksella aina tarvitaankin.

senä oli vuorossa Siiranmäki: Paikan päällä Aimo kaivoi taas karttansa esille ja piti varsin kattavan esityksen Siiranmäen taisteluista 13.-16.6.1944.

Siiranmäen puolustuksesta vastasi tuolloin 2.Divisioonaan kuulunut, silloisen everstiluutnantti Adolf Ehrnroothin komentama *TaisteluOs. Ehrnrooth*. Venäläisten kovasta painostuksesta ja tykistötulesta huolimatta suomalaiset suorittivat Siiranmäessä menestyksekkäitä vastaiskuja, joilla onnistuttiin torjumaan suomalaisten aseisiin syntyneet vihollisen sisäänmurrot. Aimo painottiin suomalaisten menestyksessä oman tykistön osuutta ja tehokkuutta: suomalaisethan osasivat keskittää taitavasti kaiken saatavissa olevan epäsuoran tulen aina tiettyyn rintamakohtaan kerrallaan vastustajan tyytyessä ampumaan omalla tykistöllään koko rintamaosan kattavaa tulitusta. VT-aseman murruttua Kuuterselässä, suomalaiset joutuivat luopumaan myös Siiranmäestä 16.6.1944 – *TaisteluOs. Ehrnrooth* aloitti vetäytymisen kohti Äyräpään ja Vuosalmen ”lihamylyä”.

Kuuterselkä 14.-15.6.1944

Siiranmäeltä emme suinkaan vetäytyneet Äyräpäähän, vaan Kuuterselkään. Paikan päällä otettiin taas tavannumukaisesti pakolliset valokuvat suomalaisten muistomerkillä, ja Aimo selosti pääpiirteissään taistelujen kulun Kuuterselässä 14.-15.6.1944: Kuuterselkää puolusti kenraalimajuri Aaro Pajarin 3.D, joka kärsi yhden päivän aikana kovat tappiot: mm. koko divisioonan reservit oli käytetty jo 14.6. iltapäivään mennessä. IV AK:n komentaja määräsi eversti A. A. Puroman komentaman, rynnäkkörykkeillä vahvennetun Jääkäriprikaatin vastahyökkäykseen suomalaisten jouduttua vetäytymään VT-asemalta Kuuterselän kyläaukeaman pohjoispuolelle. Kovasta yrityksestä huolimatta suomalaisten vastahyökkäys jouduttiin keskeyttämään, ja Puroman JPr, kärsittyään n. 1000 miehen tappiot, irtautui ja vetäytyi Suulajärven-Onkijärven tasalle.

Tali-ihantala 25.6.-1.7.1944

Kuuterselästä matkasimme kohti Tali-Portinhoikka-Ihantalan aluetta, mihin tunnetusti suomalaisten kesän 1944 torjuntataistelut kulminoituvat. Pyhädyimme kullakin paikalla (muistomerkillä) lyhyeksi aikaa kertaamaan suomalaisten vetäytymistäistelun kulkua kesäkesällä 1944. Aimon esitykset olivat

Suomalaisten patruunakulutus Munalla 19.-20.1.1944 vastaiskussa joukkueenjohtaja Simo Kärävän mukaan:

konepistoolin patruunoita 30,000 kpl
erilaisia käsikranaatteja 1,300 kpl
valopistoolin ammuksia 250 kpl

Munakukkulalla tutustuimme hieman itse maastoon, ja varsinkin kukkulan jyrkempi puoli on edelleen täynnä jos jonkinlaista kuoppaa ja painaamaa. Lopuksi Aimon velvoitteesta tuhosimme yhteisvoimin vodka-pullon kukkulalla kaatuneiden suomalaisten muistoksi – Kärävä on aikoinaan Aimon kanssa kahden kesken jutusteltuun pyytänyt Aimoa tämän kyseisen riitin suorittamaan joka kerta kun hän vie kuulijajoukon kukkulalle.

Munakukkulalta laskeuduimme takaisin linja-autoomme ja varsin railakkaan oloinen isänmaallinen paluumatka hotelliimme saattoi alkaa. Illalla kävimme Pietarin keskustassa mittailmassa Nevskij Prospektin katuja, ja ekсыmme pienehköön diskoon, jossa oli meidän lisäksi muitakin ulkomalaisia, mm. saksalaisia ja brittejä. Ilta menikin rattoisasti aina puoli kolmeen saakka, jolloin lähdimme metsästämään taksia. Taksimaksu Pietarissa saattaa viisinkertaistua klo. 00.30 jälkeen, jolloin kaupungin keskustan siltoja aletaan nostella ylös. Kuskimme ilmeisestikin manaili hieman kuultuaan hotellin osoitteen, mutta suostui meidän kuitenkin hotellillemme heittämään 1000 ruplasta. Katsoin kellosta aikaa – matkamme kesti hieman yli tunnin hotellin ovelle asti keskituntinopeuden ollessa yli 60km/h, eli aika pitkän lenkin kavetri joutui heittämään.

Ti 4.9. IV matkapäivä

Siiranmäki 13.-16.6.1944

Koitti sitten ti-aamu ja oli aika suunnata takaisin koto-Suomeen, taistelupaikkojen kautta luonnollisesti. Lähdimme aamusta hotelliltamme, ja suuntasimme Kannakselle kohti kesän 1944 torjuntamaisia (VT-linjaa). Ensimmäi-

ORUP ry:n Venäjän excursio 1.-4.9.2007

Teksti: Timo Vuojolainen ja Ville Haapasaari

Kun sain joskus kevättalvella 2007 hyvältä ystäväiltäni, Ville Hiltas-postia, jossa kerrottiin tulevasta ORUP:in järjestämästä excursiosta itänaapuriiimme, en epäroinyt hetkeäkään ilmoittautua mukaan reissuun - onhan maamme sotahistoria lähellä sydäntäni, lisäksi Pietarin miljööseen en aikaisemmin ollut tutustunut.

La 1.9. I matkapäivä

Menomatka

Pienen paperisodan ja kuumeisen odottelun jälkeen koitti viimein lauantai-aamu 1.9, ja ORUP-bussimme lähti Helsingin Mikonkadulta kohti *Suurta ja Tuntematonta* itänaapuriamme. Kaiken kaikkiaan meitä osallistujia taisi olla 37, lisäksi luonnollisesti uskollinen kuljettajamme *Vilho* (en nyt muista hänen sukunimeään), joka on ilmeisesti inkeriläisiä paluumuuttajia, ja asustelee Suomessa. Vilho muuten suoritti aikanaan 'varusmiespalveluksensa' Afganistanissa, neuvostojoukkojen miehittäessä tuota heimopäälliköiden hallinnoimaa karua maata.

Bussimme startattua klo. 07.15, ja ennen kuin matkanjohtajamme oli saanut omat äänihuulensa avattua, ensimmäiset olutlökkit raksahtelivat auki ja peräpenkin teekkarireserviläiset olivat jo jakamassa ehkäisyvälineitä matkalaisille.. Matka Helsingistä rajalle sujuikin sitten varsin joutuisasti tutustuen uusiin naamoihin ja välillä humppaa kuunnellen.

Itse rajamuodollisuudet Vaalimaalla menivät varsin joutuisasti, johtui varmasti siitä että oli la-aamu ja ruuhkaa tullissa ei ollut. Suomen tullissa aikaa kului noin 10min, rajan toisella puolen 45min.

Kohta rajan ylityksen jälkeen eurot vaihdettiin rupliksi `Viipurin Veikot`-nimisessä tienvarsiputiikissa, taisi joku siinä ostaa muutaman kaljankin samassa rytäkässä.

Tästä matka jatkui rattoisasti *Baltica*-olutta ryystäen kohden Viipuria. Tie Suomen rajalta aina Pietariin asti on verraten hyvässä kunnossa, vaikkakin tie on `periaatteessa` maalattu kaksikaistaiseksi, siinä kulkee helposti neljä autoa rinnakkain.

Venäjän liikennekulttuuri on muutenkin täysin erilainen, mitä Suomessa asuvana on tottunut näkemään. Nopeusrajoituksia paikalliset eivät liiemmin kunnioita, eikä turvavöitä juuri käytetä. Jalankulkijan on syytä ollakin varovainen yliträessään tietää niin maaseudulla kuin kaupungissakin, varsinkin jos on alkoholin vaikutuksen alaisena. Suurin riski itänaapurissamme turistin kannalta lieneekin joutua liikenneonnettomuuteen, eli tarkkaavaisuutta Venäjälle suuntavat!

Sellanen ol' Viipuri

Saavuimme ennen niin kauniiseen, ja nyt jo pahasti rappeutuneeseen Viipuriin lauantaina puolen päivän tienoilla. Kun pääsin ulos linjurista, ja sain siinä hieman oiottua jäseniäni, oli jo ensimmäinen röökikartongin kauppaaja tullut tykö tarjoten samassa yhteydessä myös kauniimman sukupuolen seuraa. Eli kyllä Viipurissa suomalaisten ylä- ja alapäistä huolta osataan pitää. Toisaalta paikalliset eivät varmasti kauppaisi palveluitaan, ellei niitä joku myös ostaisi. Kuitenkin kuuluisa Viipurin tori oli nyt siirretty jonnekin muualle, sillä mitään myyntikojuja tms. ei näkynyt legendaarisen pyöreän tornin edustalla.

Meillä oli aikaa vain kolmisen varttia käyskennellä keskusta-alueella. Siinäkin ajassa tosin ehti näkemään ja muodostamaan mielessään kuvaa, millainen

täneen piirityksen historiaa ja seurauksia. Aimo kiittelikin kovasti Mannerheimiä, joka ei saksalaisten vaatimuksista huolimatta halunnut suomalaisten sekaantuvan entisen kotikaupunkinsa saarrostukseen. Marskin päätös olla sekaantumatta piiritykseen vaikutti varmasti osaltaan maamme tulevaisuuteen ja itsenäisyytemme säilyttämiseen.

Sormenkärjessä ulostauduimme linjuristamme, ja kipuisimme jyrkän hiekkaharjanteen laelle, jossa kiemurteli edelleenkin suomalaisen ERP 20:n silloisia puolustusasemia. Aimo piti taasen varsin kattavan esityksen sormenkärjen torjuntataisteluista kuulijajoukkomme krapulan alkaessa hellittää otettaan.

Munakukkulan taistelut Lempaalassa

Sormenkärjestä suuntasimme kohti asematavaiheen taistelumaastoja, tarkemmin ottaen Lempaalanjärven Munakukkulalle. Kukkula on edelleen havaittavissa varsin selkänä ympäröivästä maastosta kohoavana maamerkinä, vaikkakin kasvillisuus ja puusto ovat vallanneet täysin alueen entisen taistelumaaston. Seurueemme ähisi ja puhisi varsin äännekkäästi noustessamme Munakukulan jyrkkää rinnettä sanikkaisten niijahdellessa city-tennareiden alla..

Munakukkulalla käytiin asematavaiheessa kovia taisteluja puolien ja toisin – eteenyönnetty tukikohta Muna oli suomalaisten hallussa jatkosodan aikana, ja sieltä oli erinomaiset tähyystys- ja ampumamahdollisuudet venäläisten asemiin. Toisaalta kukkula oli myös venäläisten tähystyksen ja tulen alaisena idästä ja etelän suunnasta katsottuna. Venäläiset valloittivatkin vuonna 1944 kukkulan kahdesti, mutta heidät lyötiin molemmilla kerroilla verissä päin taikaisin suomalaisten vastaiskuosastojen toimesta:

'Konep i s t o l i n r r r u m p u l i p p a i t a , k o n e p i s t o l i n p a t t r r r u u n o i t a , v a r r r i k ä s i k r a n a t e j a . . . ' – Aimon selostus Munakukkulalla tihkui testosteronia ja dramatiikkaa. Kuulijat saattoivatkin elävästi kuvitella, kuinka Munakukulan taisteluhaudoissa "Tikkakosken mannekiini" nakutti lakonis-ta säveltään käsikranaattien putoillessa puolin ja toisin. Suomalaisten muna-kukkulalla tekemisissä vastaiskuissa ei siis konepistoolin patruunia, eikä käsikranaatteja säästely:

Ma 3.9. III matkapäivä

Krohnstad ja Makarovin Laivastoakatemia

Edellisillan strippiluola-visiitistä toivuttuamme matkamme jatkui maanantai-aamuna kohti Pietarin edustalla olevaa Krohnstadin linnoitusarta. Kyseinen saari on aikoinaan ollut merkittävä sotilaallinen 'portti' Suomenlahdella, joka on rakennettu Pietarin / Leningradin turvaksi. Saarella asuu tätä nykyä noin 50 000 asukasta, se muistuttaaakin laajoine kerrostaloalueineen tyyppillistä venäläistä lähiötä. Toki saarella on edelleenkin Venäjän laivaston tukikohtia, ja varuskuntatoimintaa, muttemme valitettavasti päässeet niihin tutustumaan. – Kohde, johon olimme menossa, olikin muuttunut yksityisalueeksi, ja tie oli suljettu tältä kohtaa. Kiertelimme sitten linjurillamme jonkun aikaa pitkin Krohnstadin katuja, ja suuntasimme tämän jälkeen takaisin Pietariin kohti Makarovin Laivastoakatemiaa.

Laivastoakatemiassa meille esitelmöi koulun entinen kasvatti ja nykyinen johtaja, dekaani Ruben Georgievich Zaharyan, joka kertoi li hieman koulun historiasta, koulutuksesta ja nykyisistä koulutustavoitteista. Laivastoakatemiassa koulutetaan Venäjän laivaston merikapteenit, koulutus on muistaakseni viisivuotinen sisältäen teoriaosuuden lisäksi paljon myös käytännön harjoitusta merillä. Akatemian yhteydessä toimii myös Suomenlahden alueen meripelastuskeskus, joka organisoii ja johtaa esim. öljykatastrofin sattuessa pelastusyksiköt ja niiden tehtävät onnettomuuspaikalla. Tässä yhteydessä kuulijajoukostamme Aimo korortikin ääntään, ja kysäisi Koiviston öljysataman öljyntorjunta-alueen kyvystä toimia lähialueilla katastrofin sattuessa. Kysymys aiheutti sen, että Toni joutui aika pitkään tulkkaamaan tilannetta puolin ja toisin - Ilmiselvästi Aimon kysymys osui arkaan paikkaan, mutta oli toisaalta kyllä paikallaankin Venäjän suhtautumisen kyseiseen asiaan tuntiemme.

Sormenkärjen taistelu 9.-10.6.1944

Laivastoakatemian vierailun jälkeen pakkauduimme bussiin ja suuntasimme kohti Siestarjokea ja Suomenlahden pohjukassa käytyjä 'Sormenkärjen' taistelumaastoja. Menomatalla Aimo kertoi li meille Leningradin 900 päivää kes-

tuoa kaupunki olisi nykyisin, jos se olisi edelleen suomalainen - Aivan kaupungin keskustassa on tälläkin hetkellä hylättyjä kiinteistöjä, joiden romahtanut katto näytti olevan suoraan jäänyt niille sijoilleen talvisodan lentopommitusten jäljiltä. Toisaalta kaupungissa oli myös muutama varsin näyttävä länsimaalaisen tyylin mukaisesti restauroitu kerrostalo.

Viipurin toriaukealla matkaseurueeseemme lyöttäytyi sotahistorian op-paamme, evl., evp. *Aimo Kiukas* Haminasta. Olemukseltaan Aimo on varsin arvokkaan oloinen herrasmies, joka on tehnyt leipätyönsä RUK:ssa Haminassa. Mukanaan Aimolla oli nipullinen tilannekarttoja Kannaksen taisteluista, jotka säilötyään linja-automme tavaratilaan antoi meille marssikäskyn kohti Talvisodan Summan taistelulenttää. Menomatkan ratoksi Aimo perehdytti kuulijajoukkoamme talvisotaa edeltäneillä poliittisilla ja maantieteellisillä taustatekijöillä, ja aina niin herkullisilla anekdooreilla ko. aiheista. Summassa pysähdyimme raunioituneen Sk16-esikuntakorsun edustalle, jossa mm. otettiin pakolliset valokuvat, juotiin olutta, ja ihmeteltiin silloisen venäläisen r-ai-
neen tehottomuutta – ja juotiin lisää olutta.

Talvisodan Summa

Kyseinen Sk16-esikuntakorsu toimi talvisodassa JR15:n II-pataljoonan komentokorsuna, ja siitä oli matkaa silloiseen Summan etulinjaan vain muutama sata metriä. Bunkkeri sijaitsee aivan vanhan Viipurin tien välittömässä läheisyydessä, ja se säilyi vaurioitumatta itse talvisodasta. Summahan murtui helmikuussa 1940 parin kilometrin päässä Sk16:lta, Lähteen lohkollla.

Sodan jälkeen venäläiset yrittivät tuhota bunkkerin, mutta epäonnistuivat siinä määrin, että räjäytyksen voimasta ainoastaan bunkkerin itäisen osan katto keikahti ympäri pudoten läntisen osan katon päälle. Tämän seurauksena on korsulla nykyisin havaittavissa varsin 'pannukakkumainen' ulkomuoto.

Sk16-komentokorsulta matkaa jatkettiin vanhaa Viipurin tietä pitkin muutama sata metriä eteenpäin peltoaukealle, jossa pysähdyttiin kertaamaan Summan ratkaisutaistelujen kulkua helmikuussa 1940, samalla Aimo kertasi myös talvisodan muiden rintamaosien tilannetta tuona aikana.

Perinteitä kunnioittaen Sk16-esikuntakorsulla.

Summasta matkamme jatkui kohti Valkeasaarta, ja Aिमokin joutui kelaamaan historian sivuja hieman eteenpäin, sillä siirryttiinhan nyt talvisodan kevärtälvesta 1940 jatkosodan torjuntataisteluihin, kesään 1944. Matkalla ohitimme venäläisten entisiä ja nykyisiä varuskunta-alueita, ja esimerkiksi aivan nykyisen maantien vieressä kulkee heidän panssarikalustonsa harjoitusmaastoja.

Valkeasaari 9.-10.6.1944

Poikettuamme perillä maantieltä muutaman kilometrin verraten keinoa kylätietä pitkin, jalkauduimme linja-autostamme ja siirryimme matalalle hiekkaharjanteelle, jossa Aimo tilannekarttojaan hyväksi käyttäen selosti jatkosodan torjuntataisteluiden osuutta Valkeasaaren alueella. Noissa Valkeasaaren ’kuisissa’ hiekkapesäkkeissä taisteli myös erään nykyisen jarulaisen, Ville Haapsaaren, isoisä ryhmänjohtajana JR58:n riveissä. Villen vaarin kertoman mukaan vetäytyminen Valkeasaarissa ei paikikka paikoin ollut enää hallittua, vaan suomalaisien keskuudessa esiintyi suoranaista joukkopakoa. Tilanne Valkeasaar-

Jotakin käsitystä Tsaarien talvipalatsissa pitämistä kinkereistä antavat eri puolilla Eremitaasia olevat lukuisat suuret kullatut maljat, joiden läpimitta on likipitään 2,5 metriä. Kuuleman mukaan maljat olivat kuninkaallisten juhlien aikaan täynnä jäitä ja shampanjaa – Samaan aikaan köyhä kansa näki nälkää kaduilla, joten vallankumous ei kyllä varmasti tullut Nikolaillekaan ylläripyllärinä.

Eremitaasin loistrosta siirryimme takaisin ulos sateiseen Pietariin. Kävimme hotellilla syömässä, ja suuntasimme sitten takaisin kaupungille. Mikäli Pietarissa joutuu nopeasti liikkumaan paikasta toiseen, käy se ehkä helpoiten ottamalla auto liikenteen seasta - Tällaisen ’kansan taksin’ saa varsin helposti nostamalla käteensä pystyyn kadun vieressä. Kun auto pysähtyy kohdalle, nopea vilkaisu kuljettajan ulkonäköön, ja sitten vain ilmoitetaan määränpääkuskille, ja mitä matkastaan on valmis maksamaan. Maksu taksista kannattaa aina sopia etukäteen, jottei perillä tule yllätyksiä kyydin hinnasta. Piränee kuitenkin mainita, että tiukan liikennekurin nimeen vannova suomalainen ei paikallisissa takseissa viihdy kovin hyvin, sillä yleensä jo ensimmäisen korttelin matkalla

vaarantavia virheitä on niin paljon, että Suomessa insinööriajossa tutkinnon vastaanottajalla olisi punakynästä muste vähissä.

Myös paikallisia ’busseja’ kannattaa käyttää matkustamiseen, ne ovat vielä halvempia kuin epäviralliset taksit. Toisaalta niinhinkään ei välttämättä kovin iso seurue sovi, sillä tuollainen vakiolinjaa kulkeva ’bussi’ voi olla pelkkä reittikyltillä varustettu pidennetty pakettiauto, johon on ympärty penkit matkustajille. Mutta voin kyllä vakuuttaa, että näissä linja-autoissa on tunnelmaa sitäkin enemmän!

Loppuilta menikin sitten kaatosadetta pidellessä Pietarin keskustassa, lopulta seurueemme ekysi maamiestemme suosituksesta heikkotasoiseen strip-piluolaan, jonka rinnalla Jyväskylän Punainen Lyhty on varsin tasokas kabaareklubi.

rien elämästä – kultaa ja kimmallusta on esillä toinen toistaan loistokkaammissa huoneissa – eikä tämä tarkoita pelkästään yksittäisiä huonekaluja ja esineitä, vaan kokonaisina huoneita on kullattu lattiasta kattoon asti. Huoneita Eremitaasissa on myös varsin paljon: jäimme Villen kanssa valokuvaamaan liian pitkäksi aikaa erääseen huoneeseen, sillä aikaa muu ryhmä ennätti karata jo toiseen huoneeseen – emmekä enää löytäneet toisia, vaan kiertelimme pari tuntia kahdestaan noita huoneita läpi ennen kuin sattumoisin tapasimme muun ryhmän.

Erässä huoneessa katselin varsin eriskummallisen näköisiä tauluja, joissa oli kaikissa sama puumerkki: *Picasso* – toisessa huoneessa oli esillä vastaavasti *Van Gogh*'in 'näperryksiä'.

Eremitaasissa kannattaa myös tarkastella vanhoja mosaiikkiteoksia, esimerkiksi erääseen yksittäiseen kuvioituun pöytälevyyn oli käytetty n. 14.000 eri mosaiikkipalasta, kooltaan n. 1.5mm x 2mm.. Noiden mosaiikkiteosten kasaminen ei totisesti ole ollut krapulapäivän hommaa.

Talvipalatsin loistoa.

sa kesällä 1944 tosiaan oli melko 'sekaisin' vastustajan valtaisan tykistötulen hajotettua sekä suomalaisten torjunta-asemat että joukko-osastot.

Valkeasaarissa pakkauduimme jo tutuksi käyneeseen linjuriimme, ja suuntasimme viimein kohti Pietaria. Saavuimme tuohon itäisen naapurimme metropoliin la-iltana noin seitsemän aikoihin, ja majoittuminen hotelli *Polustrovon* 2h-huoneisiin sujui ongelmitta. Itse hotelli ei ulkoiselta olemukseltaan kovin paljoo luvannut, sen sijaan hotellin sisältä pintojen viimeistely ja huoneiden ulkonäkö vastasi länsimaista tasoa. Huoneissa ei siis ollut valittamista, ehkä ainut mainittava seikka oli ajoittainen lämpimän vesijohtoveden puuttuminen, mutta tähän on varsin yleisiä Venäjällä.

Samana iltana osa porukastamme ehti jo lanata Pietarin menomestoja kaupungilla. Itse tyydyimme Villen ja erään toisen jarulaisen, Will K:n, kanssa syömään hotellimme lähistöllä, ja kuuntelemaan pöytäseurueeseemme lyöttyneen parittajan tarjouksia 'jälkiruuastä'.

SU 2.9. II matkapäivä

Pietari ja sen nähtävyydet

Toinen matkapäivämme käynnistyi varsin koleassa ja sateisessa säässä. Huolimatta edellisillan värikkäistä tapahtumista, olimme toistaiseksi säästyneet 'sankarivainajilta', joten suuntasimme täysivahvuisina heti aamupäivästä Pietarin tykistömuseolle. Tykistömuseo on kuuleman mukaan Pietarin vanhin museo, epäilemättä.

Ennen museoon lähtöä, hotellin pihalla matkaseurueemme sai vielä paikallisvahvistusta, sillä pietarilainen suomea opiskellut eläkeläismies *Toni* liittyi seuraamme, ja rupesi heti kertoilemaan mielenkiintoisia tarinoita Pietarin lukuisista vanhoista rakennuksista ja palatseista. Ja niitä Katarina Suuren aikaisia palatseja kaupungissa on PALJON – Tonin puheista sai sen kuvan, että tämä Katarina on aikanaan ollut sukupuolielämältään varsin viriili, koska melkein jokaisessa kadunkulmassa on hänen jollekin rakastajalleen rakennuttama 'torppa'. Myös Mannerheimista Toni tiesi kertoa paljon, lähinnä siis hänen elämänvaiheistaan Pietarissa - asuihan Marski aikanaan 30 vuotta elämäs-

tään tuossa kaupungissa, ja 'lanasi' innokkaasti sotimisen lomassa kaupungin seurapiirejä.

Turistin kannalta Pietari on erittäin otollinen kaupunkilomakohde, ja hel- poiten siihen voi tutustua kattavalla kiertoajelulla. Nähtävää ja valokuvatta- vaa kaupungissa on todella paljon, toinen toistaan mahtipontisempia raken- nuksia aukeaa näkyviin joka kadunkulmasta. Myös kaupungin ydinkeskusta liikerakennuksineen, ja itse pääkatu, Nevskij Prospekt, on nähtävä, kuultava, ja koettava.

Tykistö museon portilla pienen odottelun jälkeen pääsimme sisään muse- oon, ja aloitimme museokierroksen museon oppaan johdolla, jonka selostuk- sen Toni edelleen tulkki meille suomeksi. Museo on omalla alallaan varsin kattava, heti sisäpihalla lojuu lukematon määrä erilaisia panssari- ja tykistöajo- neuvoja neuvostoaajoilta. Sisällä vastaavasti on esitely mitä erilaisimpia histori- allisia aseita ja varusineita, lähinnä tosin tykistöaselajiin painottuen. Toisaalta valtaosa museossa esilläolevasta materiaalista on venäläistä alkuperää, tai siihen suoranaisesti liittyvää, joten muunmaalaisen militarian perässä juokseva turisti ei paljoa vierailusta viisastu – varsinkaan, koska lähes kaikki museon opasteet ja esineiden yhteydessä olevat selittekstit ovat pelkästään venäjäksi.

Museo on jaettu eri osastoihin aikakaunitrain, mm. II-maailmansota (lue = Suuri isänmaallinen sota) on esitelty Moskovan valloitusyrityksen ja Lenin- gradin piirityksen näkökulmasta Stalingradin ja Berliinin legendaarisia kau- punkitaisteluita luonnollisesti unohtamatta.

Valitettavasti emme päässeet museovierailullamme Suomen talvisotaa kä- sittelevään tilaan, johtuen kyseisellä osastolla olevasta kosteusvauriosta..? Joh- tuiko tämä kuitenkin todellisuudessa epäilyttävästä 'valkobandiittien' ryhmäs- tämme, vaiko oliko kosteusvaurio sittenkin tostasia – se jää vain arvailujen va- raan. No, olisin mielelläni kysäissyt oppaaltamme parikin kiperää kysymystä Mainilan laukauksista ja niiden synnystä..

Suomalaista alkuperää museosta löytyvistä yksittäisistä artikkeleista mai- nittakoon Suomi-konepistooli, ja Lahti-Saloranta-pikakivääri, joka tosin oli samassa kasassa vitriinin takana kolmannen valtakunnan sotasaaliin kanssa. Muutenkaan venäläiset eivät korkealle näytä arvostavan saksalaista sotatarvaa: kolmannen valtakunnan paraatiliiput, rautaristit, tuliaset yms. lojuvat yhdessä läjässä museon parissa nurkassa (Mikäli niitä osaa etsiä). Omaa mielenkiintoa

ja kunnioitustaan herätti Stalingradista säästynyt, ilman pyöriä ollut, lommoil- le ammuttu venäläinen 45mm 'piiskarykky'.

Lisäksi museossa oli varsin kattava *Avtomat Kalashnikov* -näyttelyosasto, jossa oli maailman kuuluisimman ase suunnittelijan tuotteita ja saatuja pal- kintoja esillä. Kuten kaikki varmasti tietävät, kyseisestä pehtoorista on, aina- kin Venäjällä, muodostettu kokonainen tavaramerkki mitä erinäisine oheis- tuotteineen.

Aserasvan tuoksua tykistö museolla.

Tykistömuseon pihalla pyyhimme kartussipussien pölyt harteiltamme, ja suuntasimme matkamme Venäjän tsaarien kuuluisaan talvipalatsiin, eli toisel- ta nimehtään *Eremitaasiin*.

Mikäli Pietarissa ei ole aikaa katsella muita nähtävyyksiä, on Eremitaasi kuitenkin paikka, jossa kannattaa käydä käsitträkseen jotakin entisen Venäjän suuruudesta, ja sen hallitsijoiden historiasta.

Jo itse aukio Eremitaasin edustalla on mykistävä obeliskeineen, itse ra- kennukseen sisälle mentäessä alkaa hahmottua käsitys tuon aikakauden tsaar-